

יום
תפוצות
ישראל

חוגגים עמיות יהודית
ד' בחשוון



Diaspora
Israel
Day

Celebrating Jewish Peoplehood
7th of Mar-Cheshvan

קונספט, איסוף ועריכה: הרב ניר ברקין וסמדר ביליק
ייעוץ: הרב מירה רגב, ד"ר אילן אזרחי והרב ניל גולד
תרגום: שאול ורדי | עיצוב: סטודיו ענת ועידית | איור: רעיה קרס
לתגובות: domim@reform.org.il

Concept, collecting and editing: **Rabbi Nir Barkin and Smadar Bilik**
Guidance: **Rabbi Mira Regev, Elan Ezrachi (PhD) and Rabbi Neal Gold**
Translation: **Shaul Vardi**
Design: **Anat & Idit Studio** | Illustration: **Raaya karas**
Comments: domim@reform.org.il

www.domim-reform.org.il |  **DOMIM-aLike**

www.DiasporalIsraelDay.org

בני אדם יש להם רגליים ולא שורשים - כדי שיהיו אורחים זה אצל זה. היהודי מעוגן לא במקום אלא בזמן... ששת אלפי שנים של תודעה עצמית הן מולדת.

ג'ודג' סטיינר

Trees have roots, men have legs and are each other's guests... The Jew has his anchorage not in place but in time... Six thousand years of self-awareness are a homeland.

George Steiner



עלינו לפעול מיד וללא לאות על מנת לתת תוקף לאחדות היהודית ברחבי העולם... על כל חלקי העם היהודי להיות חלק מרעיון זה, והיום אשר בו יצוין הרעיון ייחגג מידי שנה כ'יום האחדות היהודית', היום בו ניהפך להיות 'עם ברית'.

הרב מרדכי קפלן

We must begin at once to agitate for a great demonstrative reaffirmation of Jewish unity throughout the world... Every segment of Jewry should be represented, and the day on which it would take place should be celebrated each year as Jewish unity day, the day when we shall have become an 'Am Berit', a Covenant People.

Rabbi Mordechai Kaplan

ברוכים הבאים לחגיגת יום תפוצות ישראל חגיגה של עמיות יהודית בכל רחבי העולם

מדוע יום תפוצות ישראל?

כבר אלפי שנים חיים יהודים בכל רחבי העולם, פזורים על פני חמש יבשות ומקיימים ביניהם קשרי גומלין. מקורותיו של העם היהודי הינם במזרח הקדום ובאזור הסהר הפורה, משם נדדו אימותיו ואבותיו לארץ ישראל. ככל שחלפו השנים ובעקבות תקופות של שגשוג מחד גיסא ושפל מאידך גיסא, התפזר העם היהודי בכל רחבי תבל, אם מבחירה ואם מכורח.

מסורת אבות ואימהות האומה מתחילה את סיפורה מחוץ לארץ ישראל והתולדות המכוננים הינם מסע מתמשך של נדודים אל הארץ וממנה.

הקשרים בין קהילותיו השונות של העם בכל פזורתיו, ובין קהילות אלה לבין ארץ ישראל, עברו תהפוכות רבות ושונות לאורך הדורות. בכל תקופה ניתן למצוא, לצד מאבקי הישרדות מקומיים, גם חיים עשירים ושגשוג - הן בישראל והן ברחבי העולם היהודי וכן תקשורת עקבית בין המרכזים.

מאז ראשית ימי הפזורה, דרך רעיון הציונות שהתפתח בשלהי המאה ה-19 ועד ימינו אלה, מתקיימת מציאות מורכבת ועשירה, המשמרת חוט עדין וייחודי הקושר בין יהודים החיים מסביב לעולם.

תחושת ההשתייכות לעם היהודי והזיקה בין יהודים ברחבי העולם, המכונה בדור האחרון בשם "עמיות יהודית", לבשה ופשטה צורות רבות לאורך ההיסטוריה וממשיכה להיות אחד המרכיבים המרכזיים בזהות ובתרבות היהודית.

היזומה המשותפת של התנועה הרפורמית וממשלת ישראל בפרויקט "דומים", מבקשת לתת ביטוי חגיגי למציאות המיוחדת, המתמשכת והמורכבת הזו, מציאות של חיים יהודיים על פני מרחבים נפרדים לאורך אלפי שנים, מציאות המבטאת אֶחָדוּת וּשְׁלָמוֹת.

יום תפוצות ישראל מצוין בכל שנה כחג בלוח השנה העברי, אשר מועדו ז' בחודש חשוון. אנו מזמינים קהילות ומשפחות בכל התפוצות להשתמש במסכת זו כדי לציין מועד זה.



WELCOME TO DIASPORA-ISRAEL DAY

A CELEBRATION OF JEWISH PEOPLEHOOD AROUND THE WORLD

Why Celebrate Diaspora-Israel Day?

For thousands of years Jews have lived around the world, scattered across five continents, while maintaining strong mutual ties. The Jewish people has its roots in the ancient Near East and the Fertile Crescent. From there our ancestors migrated to the promised land - the Land of Israel. But as the following centuries brought waves of revival and destruction, the Jews scattered around the globe - sometimes by choice and sometimes unwillingly. The nation's heritage begins its story outside the Land of Israel, and its formative history is one of an ongoing series of migrations to and from the Land.

The relationships among the Jews in each place where they settled, and between these places and the Land of Israel, also underwent numerous and diverse changes over the generations. At each point in time we can find both local struggles for survival and rich and even prosperous life, both in Israel and throughout the Jewish world. From the earliest days of dispersion through the development of the Zionist idea in the late nineteenth century, and on to the present day, a complex and rich dialogue has been maintained, creating a delicate and unique thread that binds Jews living in different parts of the world.

In recent years, the term "Jewish Peoplehood" has been used to refer to the sense of belonging shared by Jews around the world. This connection has taken different forms over the course of history, but remains one of the main components of Jewish identity and culture.

The "DOMIM - aLike" Project, a joint initiative of the Reform Movement and the Israeli Government, now aims to express this unique, ongoing and complex relationship through a new festival; a festival that will cherish thousands of years of united and full Jewish life in different locations around the world.

Diaspora-Israel Day will be added to the Jewish calendar, every year. The festival will be celebrated on the 7th day of the Hebrew month of Mar-Cheshvan. We invite communities and families throughout the Jewish world to use this tractate as the basis for their celebration of this day.



מדוע ז' בחשוון?

"בשלושה במרחשוון, שואלים את הגשמים; רבן גמליאל אומר, בשבעה בו, חמישה עשר יום אחר החג, כדי שיגיע האחרון שבישראל לנהר פרת."
משנה, תענית א, ג

חכמי המשנה קבעו שני ימים לתחילת בקשת הגשמים בארץ ישראל למוֹדָת היוֹבֵשׁ. "הזכרת גשמים" החל מיום שמיני עצרת ו"בקשת גשמים" החל מיום שבעה בחודש חשוון, בו משתנה "ברכת השנים" בתפילת העמידה ל"וְתֵן טַל וּמָטָר לְבִרְכָּה". כוונת החכמים בדחיית הבקשה לגשמים הייתה לאפשר לעולי הרגל מִבְּבֶל, שהגיעו לירושלים בחג הסוכות, לשוב לביְתָם מבלי שהגשם ישיג אותם בדרך.

בתלמוד (תענית י, ע"א) יש מחלוקת על היום שבו מתחילה בקשת הגשמים בחוץ לארץ והסברה המקובלת היא כי כ־60 יום מתחילת הסתיו יש לשנות את ברכת השנים בתפילת העמידה. תאריך זה שקול לשבוע הראשון של חודש דצמבר.

הדיון בתאריך בקשת הגשמים ובמועדו הראוי הינו סמל מוקדם לקשר בין ישראל והתפוצות, קשר מהותי והדוק המודע ורגיש לצרכי שתי הקהילות: בעוד יהודי התפוצות מתפללים עבור גשמים בישראל, בה אינם חיים, היהודים בישראל השחונה דוחים את בקשת הגשמים בכדי לאפשר לעולי הרגל החיים בחוץ לארץ לחזור בבטחה למקום מושבם.

**על שום כך נקבע יום תפוצות ישראל
למועד ז' בחשוון - יום בקשת הגשמים,
כפי שמצוין בישראל.**





Why the 7th of Mar-Cheshvan?

“On the third day of the month of Mar-Cheshvan, prayers for the rain are to be said. According to Rabban Gamliel: The prayers begin on the seventh day of the month; namely, fifteen days after the Festival of Sukkot, so that the last Israelites may have reached the river Euphrates.”

Mishna, Ta’anit 1:3

The Sages of the Mishna set two different days for beginning to recite prayers for rain in the drought-prone Land of Israel. The “mentioning of rain” begins on Shemini Atseret (the Eighth Day of Assembly at the end of Sukkot), while the “plea for rain” is said from the 7th day of Mar-Cheshvan. From that day, the “blessing of the years” in the Amidah prayer is changed to read “and grant dew and rain for a blessing.” As the passage from Ta’anit explains, the purpose of this two-stage process was to ensure that Jewish pilgrims from Babylon who had been visiting the Land of Israel would be able to return home without having rain catch them during their journey.

There is a dispute in the Talmud (Ta’anit 10 a) concerning the day on which Jews outside the Land of Israel should begin to recite the plea for rain. The commonly-accepted view is that the “blessing of the years” in the Amidah should be changed about 60 days after Fall begins – leading us to the first week of December.

This discussion about the dates for reciting the prayers for rain is an ancient example of the bond between Israel and the Diaspora. This meaningful and close bond is always sensitive to the needs of both communities; While Diaspora Jews pray for rain in the Land of Israel, even though they do not live there, Jews in the parched Land of Israel delay their plea for rain so that Jewish pilgrims can return home safely.

This is why the 7th of Mar-Cheshvan – the first day when the plea for rain is recited in Israel – was chosen to mark Diaspora-Israel Day.



פרקי המסכת

7	מסכת יום תפוצות ישראל
8	לך לך
10	ארץ געגועים
14	שולחן עורך
15	כל ישראל ערבים
18	ירושלים ובבל
21	גורל וייעוד
25	מפתח השמות



פעילות



דיון



מסימני
החג



ברכות



שירה



קריאה

הכנה מוקדמת לחגיגת יום תפוצות ישראל

מספר הולך וגדל של קהילות יהודיות ברחבי העולם חוגגות את יום תפוצות ישראל. להלן מספר תובנות והמלצות למנחי החגיגה הקהילתית:



פעילות

1. חגיגת יום תפוצות ישראל הינה חגיגה של לימוד וחווייה המשולבים יחדיו. מומלץ להקדיש תשומת לב לחלקים הטקסיים שבמסכת וכן לעיצוב החלל. כדאי לשלב במרחב בו נערכת החגיגה גלובוסים, אטלסים, שרשרת דגלי מדינות, מפה גדולה של העולם (ראו הצעה לפעילות בעמוד 9), וכמו כן ביגוד, כיפות ותשמישי קדושה שהגיעו מתפוצות ישראל השונות. כל אלו יוכלו לשמש תמדיץ לפעילויות נוספות.
2. מסכת יום תפוצות ישראל כוללת טקסטים רבים, אשר כל אחד מהם יכול לשמש כד פורה לדיון או לפעילות. אנחנו ממליצים להקדיש זמן לפני החגיגה על מנת לבחור טקסטים/דיונים/פעילויות המעניינים אתכם ותואמים לחברי וחברות הקהילה.
3. חגיגת יום תפוצות ישראל בשיתוף עם קהילה עמיתה מישראל או מרחבי העולם, תוכל להעניק משמעות ותוקף לערכים ולרעיונות שבאים לידי ביטוי בחג.
4. שתפו אותנו ואת הקהילות ברחבי העולם ברעיונות המקוריים והיצירתיים שלכם לחגיגת יום תפוצות ישראל, ופרסמו אותם בדף הפייסבוק **DOMIM-aLike**, או שלחו למייל שלנו **domim@reform.org.il**

Sections of the Tractate

Diaspora-Israel Day Tractate	7
"Lech-Lecha"	8
Land of Longing	10
Festive Meal	14
Jewish Mutual Responsibility	15
Jerusalem and Babylon	18
Fate and Destiny	21
Index of Names	26



Readings



Singing



Blessings



Festive
Symbols



Discussion



Activities



Activities

Preparing for Diaspora-Israel Day Celebration

A growing number of Jewish communities around the world are choosing to mark Diaspora-Israel Day.

The following are some thoughts and suggestions for those leading the communal celebration:

1. Diaspora-Israel Day is a celebration that combines study and experience. It's worth taking time to plan the ceremonial parts of the program and to decorate the space where the celebration will be held. Some elements that you may like to include in the decorations are globes, atlases, streamers of flags of different countries and a map of the world (see idea for activity in page 9). Selections of kippot and Jewish ritual objects from different communities can also be displayed. All these decorations will stimulate and enrich the program activities.
2. The Diaspora-Israel Day Tractate includes a large number of texts. Each one of these texts can serve as the basis for a discussion or activity. Before the celebration we suggest that you take time to select the texts/discussions/activities that you feel will work best for your community.
3. Celebrating Diaspora-Israel Day together with a twin community in Israel or in another country can bring to life the values and ideals that the Day marks.
4. Communities around the world would love to hear your original and creative ideas for celebrating Diaspora-Israel Day - and so would we! Share your ideas with us on our Facebook page **DOMIM-aLike** or by email **domim@reform.org.il**.

מסכת יום תפוצות ישראל

”בשלושה במרחשוון, שואלים את הגשמים; רבן גמליאל אומר, בשבעה בו, חמישה עשר יום אחר החג, כדי שיגיע האחרון שבישראל לנהר פרת.”
משנה, תענית א, ג

הנה מה טוב, ומה נעים
שבת אחים גם יחד



שירה

היום, יום ז' בחשוון שנת
אנו בקהילת
חוגגים את יום תפוצות ישראל.

ברכת השנים

ברוך עלינו ה' אלהינו את השנה הזאת ואת כל מיני תבואתה לטובה ותן טל ומטר לברכה על פני האדמה ושבענו מטובה וברך שנתנו בשנים הטובות לברכה בנוסח ספרד מוסיפים: כי אל טוב ומטיב אתה ומברך השנים. ברוך אתה ה' מברך השנים.



ברכות

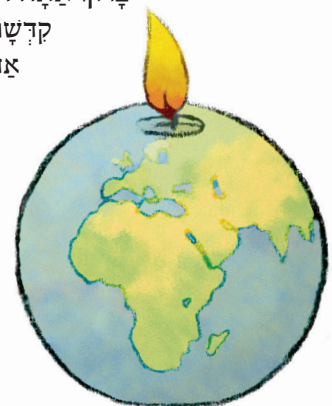
הדלקת נר כדור הארץ (נר כדורי)

הנר הזה אנו מדליקין על הנסים ועל התשועות ועל הנפלאות שעשית לאבותינו ואמותינו בכל אתר ואתר ובכל תפוצה ותפוצה כדי להודות לשמך על נסיה נפלאותיה ותשועותיה.



מסימני
החג

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר
קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר
אחדות תפוצות ישראל.



ברכת הזמן

ברוך אתה ה' אלהינו מלך
העולם, שהחיינו וקיימנו
והגיענו לזמן הזה.

DIASPORA-ISRAEL DAY TRACTATE

“On the third day of the month of Mar-Cheshvan, prayers for the rain are to be said. According to Rabban Gamliel: The prayers begin on the seventh day of the month; namely, fifteen days after the Festival of Sukkot, so that the last Israelites may have reached the river Euphrates.”

Mishna, Ta’anit 1:3



Singing

*Hiney ma tov u-ma na'im
Shevet achim gam yachad*

Behold how good and pleasant it is
For brother and sisters
To dwell together in unity!

**TODAY, THE 7TH OF MAR-CHESHVAN
WE IN CONGREGATION
ARE CELEBRATING DIASPORA-ISRAEL DAY.**



Blessings

Blessing of the Years

Bless for us, Adonai our God, this year and its crops. Grant dew and rain for a blessing on the earth. Satisfy us from Your bounty and bless our year like other good years. *Sephardi communities add:* For you are a good and beneficent God and bless the years. Blessed are You, Adonai, who blesses the years.



Festive
Symbols

Lighting the Global Candle

(A round candle)

We light this candle for the miracles, for the salvations, and for the wonders that You performed for our fathers and our mothers in every place and in every generation and dispersion, to thank Your name for Your miracles, wonders, and salvations. Blessed are You, Adonai, our God and sovereign of the world, who has sanctified us in your commandments and commanded us to light the candle of unity of Jewish communities around the world.

Shehecheyanu

*Baruch atah Adonai, Eloheinu melech
haolam, shehecheyanu, v'kiy'manu,
v'higianu laz'man hazeh.*

Blessed are You, Adonai,
our God and sovereign of
the world, for giving us life,
sustaining us, and enabling
us to reach this season.

לך-לך

”וַיֹּאמֶר ה' אֶל־אַבְרָם, לָךְ־לְךָ מֵאַרְצָךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ, אֶל־הָאָרֶץ, אֲשֶׁר אָרְאַךָ”
בראשית יב, א

האדם העברי לא התחיל את חייו בארץ ישראל, כי אם מחוצה לה. מסע ראשון זה משרטט עד לימינו את דמותו הנודדת של העם היהודי, הלוח ושוב, אל ארץ ישראל וממנה.

הסיפור התנכ"י איננו סיפור של לידה מן הארץ (אוטוכטוניה) אלא של מי שתמיד בא אל הארץ ממקום אחר או הולך ממנה למקום אחר... וכך בעוד שכיוון אחד חשוב ביותר בדת התנ"כית מבטא תחושת שייכות אודגנית, "טבעית" בין עם לארצו, כיוון אחר, מנוגד, בדת הישראלית והיהודית, מבטא שוב ושוב ערעור על הזיקה האוטוכטונית.

דניאל ויונתן בויארין, אין מולדת לישראל



קריאה

צדקה עשה הקדוש ברוך הוא בישראל שפורן לבין האומות.
בבלי פסחים, פז"ב

לכי לך

דבי פרידמן

לכי לך אל הארץ שאראה לך
לך לך אל מקום שלא תכיר
לכי לך בדרכך אתן ברכה לך
ולברכה תהיי את, לכי לך.

לכי לך ואני אגדיל מאוד שמך
לך לך, אשבח את שמך
לכי לך למקום אשר אראה לך
לשמחת חיים, לכי לך.



שירה



YouTube

"LECH-LECHA"

"Adonai said to Abram, Go forth from your native land and from your father's house to the land that I will show you."

Genesis 12:1

The Hebrew people did not begin its life in the Land of Israel, but outside. From this first journey down to the present day, the Jews have maintained their character as a wandering people, to and from the Land of Israel.



Readings

The biblical story is not one of autochthony [a person who is born from the land] but one of always already coming from somewhere else. Thus, at the same time that one vitally important strain of expression within biblical religion promotes a sense of organicistic 'natural' connectedness between this People and this Land, a settlement in the Land; in another sense or in a counter-strain, Israelite and Jewish religion is perpetually an unsettlement of the very notion of autochthony.

Daniel and Jonathan Boyarin, A Traveling Homeland

The Holy One, blessed be He, acted mercifully to the Jews by scattering them among the nations.

Babylonian Talmud, Pesachim 87b



Singing



L'chi Lach

Debbie Friedman

L'chi lach, to a land that I will show you
Lech l'cha, to a place you do not know
L'chi lach, on your journey I will bless you
And you shall be a blessing - l'chi lach

L'chi lach, and I shall make your name great
Lech l'cha, and all shall praise your name
L'chi lach, to the place that I will show you
L'sim-chat cha-yim - l'chi lach.

אילו חוויות יהודיות יש לכם מנדודיכם בעולם, חוויות שלא התרחשו במקום בו נולדתם?



דיון

בעקבות שאלת הדיון האחרונה: חלקו לכל המשתתפים/ות בחגיגה הקהילתית פתק, עליו יכתבו את החוויה היהודית מרחבי העולם. הפתקים יודבקו על מפה גדולה של העולם על פי מקום התרחשותן של החוויות, או ברחבי החדר, ולאחר מכן יוכלו החוגגים להתרשם מן החוויות של שאר המשתתפים/ות.

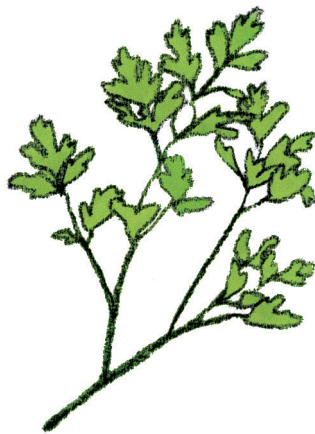


פעילות

אמר רבי אֶבְיָן, משל לצלוחית של פֶּלֶיטוֹן (בושם) הנתונה בבית הקברות ולא היה אדם יודע ריחה. מה עשו? נטלוה וטלטלוה ממקום למקום והודיעו ריחה בעולם. כך היה אברהם דר בתוך עובדי עבודה זרה, אמר לו הקדוש ברוך הוא, לך לך מארצך ואני אודיע טבעך בעולם. **מדרש תנחומא, פרשת לך לך, סימן ג**



קריאה



בהשראת האגדה ממדרש תנחומא, אנו מברכים על מיני ועשבי בשמים המונחים על שולחן החגיגה.



מסימני החג

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ
מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא
מִיְנֵי בְּשָׂמִים.



ברכות

איזהו דָּבָר שֶׁהַנְּשֵׁמָה נֶהְנֶית מִמֶּנּוּ וְאֵין הַגּוֹף נֶהְנֶה מִמֶּנּוּ?
הָוֵי אוֹמֵר: זֶה הָרִיחַ.
בבלי ברכות, מג ע"ב



Discussion

What Jewish experiences do you have from your wanderings around the world? Think about Jewish experiences that happened in places other than your home country.



Activities

Following on from the previous discussion: Give every participant a post-it note and ask them to write down their Jewish experience from somewhere around the world. The participants stick the notes on a large map of the world based on where the experience took place, or scatter them around the room. Later everyone can read about other people's experiences.



Readings

Rabbi Avin said, it is like a dish of perfume placed in the cemetery where no one can smell it. What did they do? They took it and moved it from place to place so that the world could know its fragrance. So Abraham lived among idol-worshippers and the Holy One, blessed be He, told him: Go out from your country and I will make your nature known to the world.

Midrash Tanchuma, Lech Lecha 3



Festive Symbols

Inspired by the legend in Midrash Tanchuma, we bless different types of herbs and spices placed on the festive table.



Blessings

Blessed are You, Adonai, our God and sovereign of the world, Creator of different types of spices and fragrances.

*Baruch ata Adonai, eloheinu
melech ha'olam
boreh miney besamim.*

What is that which gives enjoyment to the soul and not to the body? You must say: this is fragrant smell.

Babylonian Talmud, Berachot 43b

ארץ געגועים

”כְּצִפּוֹר נֹדְדֵת מִן־קִנָּה בְּן־אִישׁ נֹדֵד מִמְקוֹמוֹ.”
משלי כז, ח

מיד כשיצא היהודי לדרך, והנה התחיל להתגעגע. נראה שהגעגע, יותר משהוא מופנה למקום מסוים, הינו תכונה מהותית לעם אשר לו ארץ קודש אחת וארצות מולדת רבות.



קריאה

נדמה לי שהיהודים הם אלופי האנושות בגעגועים. הולך לו יהודי מארץ הקודש לספרד. מתיישב באנדלוסיה ובצל עצי הרימונים כותב שירי געגועים לציון. וכאשר מגרשים אותו מספרד, הוא לוקח את מקל הנדודים בידו והולך לאיזמיר, ושם הוא שר בגעגועים שירים בלאדינו. הוא מתגעגע בעת ובעונה אחת גם לציון גם לאנדלוסיה וגם לצורה הנהדרת שבה היה מתגעגע לציון בהיותו באנדלוסיה. והולך לו אדם מארץ הקודש לאשכנז וכאשר מגרשים אותו משם, הוא לוקח איתו את שפת אשכנז לכל מקום ואת הלבוש של אשכנז ואת המגבעת רחבת השוליים של אשכנז. הוא שר בדביקות בשפת-אשכנז את שירי הגעגועים לציון שהיה שר באשכנז. אפילו כאשר הוא מגיע לציון ויושב בתוכה עדיין הוא ממשיך להתגעגע אליה בשפת אשכנז ובניגון שלה.

עמוס קינן, אל ארצך אל מולדתך

שיר געגועים

מילים ולחן: קובי אפללו

בשיר געגועים נוגע...	היום ליבי אלייך יאיר
חולם שהיא תבוא אלי	היום קולי עלייך ישיר
אולי תבין את סודותיי	קרוב אני בדימויני
אז מסתתר ברגשותיי	וזכרוני שומר שנים
ותפילתי היא געגועיי	בשיר געגועים נוגע
בשיר געגועים נוגע...	ושיר געגועים יודע
	היום אני שובר שתיקה
	היום אני חובק תשוקה
	ואל הים אני הולך
	את המילים אני שופך



שירה



THE LAND OF LONGING

“Like a bird that flees its nest is anyone who flees from home.”

Proverbs 27: 8

As soon as the Jews set out on their journey, they began to feel longing. Rather than focusing on any specific place, longing seems to be an inherent characteristic of a people that has one Holy Land and many homelands.



Readings

The Jews, I believe, are the world champions at longing. A Jew leaves the Holy Land and travels to Spain. He settles in Andalucia, and in the shade of the pomegranate trees he writes poems of longing for Zion. And when he is expelled from Spain, he takes his walking stick in his hand and moves to Izmir (in Turkey). And there he sings songs of longing in Ladino. He simultaneously longs both for Zion and for Andalucia - and for the wonderful way he used to long for Zion when he was in Andalucia.

And another person migrates from the Holy Land to Ashkenaz. And when he is expelled from there, he takes with him wherever he goes the language of Ashkenaz and the clothes of Ashkenaz and the broad-brimmed hat of Ashkenaz. He sings devotedly in Yiddish the songs of longing for Zion that he used to sing in Ashkenaz.

Even when he comes to Zion and settles there, he still continues to long for Zion in the Ashkenaz language and melodies.

Amos Kenan, Your Land your Country



Singing

Song of Longings

Kobi Aflalo

*Hayom libi elayich yair
Hayom koli alayich yashir
Karov ani bedimyoni
Vezichroni shomer shanim*

*Beshir ga'agu'im noge'a
Veshir ga'agu'im yode'a*

*Hayom ani shover shtikah
Hayom ani chovek tshukah
Ve'el hayam ani holech
Et hamilim ani shofech*

*Beshir ga'agu'im noge'a
Veshir ga'agu'im yode'a*

*Cholem shehi tavo eylay
Ulay tavin et sodotay
Az mistater berigshotay
Vetfilati hi ga'agu'ay*

*Beshir ga'agu'im noge'a
Veshir ga'agu'im yode'a*

translation: p. 11



שירה



אורן (אילנות)

מילים: לאה גולדברג
לחן ובית נוסף: אחינועם ניני

כאן לא אשמע את קול הקוקיה,
כאן לא יחבוש העץ מצנפת שלג,
אבל בצל האורנים האלה
כל ילדותי שקמה לתחיה.

צלצול המחטים: היה היה
אקרא מולדת למרחב השלג
לקרח ירקרק כובל הפלג,
ללשון השיר בארץ נכריה.

I remember those
snow-capped mountains
and a song on 93 FM
oh my darlin' I have
grown with you
but my roots on both
sides of the sea

אולי רק ציפורי מסע יודעות
כשהן תלויות בין ארץ ושמים
את זה הכאב של שתי המולדות.

איתכם אני נשתלתי פעמיים,
איתכם אני צמחתי, ארנים,
ושורשי בשני נופים שונים.

לאה גולדברג, סופרת ומשוררת עבריה מתחילת
המאה העשרים. נולדה בפרוסיה ועלתה לישראל
בשנות ה-20 שלה.

אחינועם ניני (נועה), מוזיקאית וזמרת ישראלית,
חלקה את שנותיה הראשונות בין ישראל וארה"ב.
הבית השלישי באנגלית הינו תוספת של אחינועם
ניני לשירה של לאה גולדברג.





Singing

Song of Longings

Kobi Aflalo

Today my heart will light up to you
Today my voice will sing of you
I'm close in my imagination
And I guard my memory for years

I touch a song of yearnings
and I know a song of yearnings

Today I break my silence
Today I embrace desire
And I walk to the sea
There I spill the words

I touch a song of yearnings...

I dream that she'll come to me
Perhaps she'll understand my secrets
So I hide in my emotions
And my prayer is my yearning

I touch a song of yearnings...

Pine (Trees)

Lyrics: Leah Goldberg

Melody and additional Lyrics: Achinoam Nini (Noa)

Here I will not hear the voice of the cuckoo.
Here the tree will not wear a cape of snow.
But it is here in the shade of these pines
my whole childhood reawakens.

The chime of the needles: Once upon a time -
I called the snow-space homeland,
and the green ice at the river's edge -
was the poem's grammar in a foreign place.

I remember those
snow-capped mountains
and a song on 93 FM
oh my darlin' I have
grown with you
but my roots on both
sides of the sea

Perhaps only migrating birds know -
suspended between earth and sky -
the heartache of two homelands.

With you I was transplanted twice,
with you, pine trees, I grew -
my roots in two disparate landscapes.

© Trans.: Rachel Tzvia Back

Leah Goldberg, a Hebrew-language poet and author in the early twentieth century. Born in Prussia and came to Israel in her 20s.

Achinoam Nini (Noa), an Israeli musician and singer, spent her early years in both Israel and the US. The third stanza in this song is Noa's English addition to Goldberg's Hebrew poem.



מְרֻצֵּפֵן

מְרֻצֵּפֵן הינו ממתק שקדים מוכר בכל העולם המיוצר ממחית שקדים טחונים וסוכר עם תוספות משתנות כדוגמת מי ורדים, וניל, קקאו, נוגט ועוד, על פי תפוצותיו השונות. מקורו של המְרֻצֵּפֵן אינו ידוע בוודאות ונראה כי יש מחלוקת אם מקום הייצור הראשון של הממתק היה באסיה או באירופה. בכל מקרה, חדר המְרֻצֵּפֵן לכל התרבויות והינו נפוץ כיום בכל העולם. בקרב יהודים ארצישראליים ויהודי ספרד על כל תפוצותיהם וכן בקרב יהודי אירופה, המְרֻצֵּפֵן מסמל חגיגות ושפע ונעשה בו שימוש באירועי מעגל החיים ובשמחות.

המְרֻצֵּפֵן נבחר למאכל הסמלי של יום תפוצות ישראל, על שום טעמו המתוק והזיכרון החגיגי אשר הוא מביא עמו. גמישות בצק המרציפן וכן הצורות, הניחוחות והטעמים הייחודיים שלו בכל תפוצה ותפוצה, מבטאים את העושר והמגוון של חיי היהודים בכל מקום בו הם יושבים.



מסימני החג

לחץ לקבלת מתכון מרציפן



קריאה

אמי מְרֻצֵּפֵן סֶכֶר בְּשֻׁקָדִים

הרצל חקק

ריח נעים של מי ורדים.
מְרֻצֵּפֵן שאני מחכה לזכרוֹנֹתֵי בָנֵעַם
היחיד בעולם התואם אותם. הנה השקדים
הכתושים נמְהֵלִים בְּמִי סֶכֶר רוֹתְחִים.
אמי מְרֻצֵּפֵן לֹא לְבָנָה
לְהֵלֵדֵת הַיְלָדִים.
שְׁנֵי תְאוּמִים אֲחִים...

שְׁנֵי תְאוּמִים נולדו
עיניהם סֶכֶר וּשְׁקָדִים.
וּבְאֹיֶר הַעֲמֵדֵת פָּנִים לֹא נִשְׁכַּחַת.
מִי וְרָדִים.

הרצל חקק, משורר יליד עירק, נולד בשנת 1948 וחי כיום בישראל



Readings

My mother boils sugar with almonds

Herzl Hakak

A pleasant fragrance of rose water.
I'm fortunate that I await my memories with the only
Pleasantness in the world that befits them. Now the ground
Almonds are mixed with boiling sugar water.
My mother is preparing white luzina
To mark the children's birth.
Two twin brothers...

Two twins are born
Their eyes sugar and almonds.
An unforgettable pretence in the air.
Rose water.

The poet and writer Herzl Hakak was born in Iraq in 1948 and moved to Israel with his family as a young child



Festive
Symbols

Marzipan

Made from ground almond paste and sugar, marzipan is a well-known confection around the world. In different countries flavorings are added to the mixture, including rose water, vanilla, cocoa, nougat, and so on. No-one knows for sure where marzipan was first made, and there seems to be a debate as to whether it originated in Asia or Europe. In any case, marzipan has been adopted in virtually every culture and is now found across the globe. Among Jews in the Land of Israel and Jews of Spanish (Sephardi) origin, in all their later dispersions, and also among European Jews in general, marzipan became a symbol of festivity and plenty and was often used in lifecycle ceremonies and joyful events.

Marzipan was chosen as the key symbolic food item for Diaspora-Israel Day because of its sweet taste and the festive memories it brings. The flexible texture of marzipan, and the flexible way it has been made and used in different cultural settings, symbolize the rich diversity of Jewish life wherever it is lived.

[Click for Mrzipan Recipe](#)





איזו משמעות ישנה למושג 'געגועים' בעולם התקשורת הגלובלית, המחברת תוך שניות בין השוהים ביבשות נפרדות? האם הקלות ביצירת קשר דרך אמצעי המדיה של ימינו וקלות ההגעה ממדינה למדינה, עשויים לשנות את מהות הקשרים בין תפוצותיו השונות של עם ישראל, ובאיזה אופן?



דיון

טועמים מן המרציפן ומברכים

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ
מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהַכֹּל
נִהְיָה בְּדַבְּרוֹ



ברכות

במקום זה בחגיגת יום אחדות תפוצות ישראל ניתן לקיים "סדנת מרציפן" בה יפסלו הילדים במרציפן צבעוני בזמן שהמבוגרים ממשיכים בסעודה ובקריאת הטקסטים. את התוצרים יציגו הילדים בתום הסדנה ויאכלו בסיום החגיגה הקהילתית. ניתן לתכנן את סדנת המרציפן כך שתהיה תואמת לנושאים שעולים בחגיגת יום תפוצות ישראל - לדוגמה: פיסול של אותיות בעברית ובשפה המקומית; פיסול גלובוסים; פיסול דגלי מדינות ועוד.



פעילות



Discussion

What meaning does the word “longings” have in a world of global communication where people on different continents can be connected in seconds? Is it possible that easy communication through modern media and rapid travel between countries may change the nature of the ties between the different Jewish communities, and in what way?

Eat some of the Marzipan and recite the blessing



Blessings

*Baruch ata Adonai, eloheinu
melech ha'olam
shehakol nihiyah bidvaro.*

Blessed are You, Adonai, our
God and sovereign of the world,
who created everything through
His word.



Activities

At this point in the Diaspora-Israel Day celebration, you may choose to hold a marzipan workshop for the children, who can make sculptures and shapes out of colored marzipan while the adults continue the meal and the reading of texts. At the end of the workshop, the children will present their work, and they will eat the marzipan items at the end of the festive meal. The workshop can echo the themes raised by Diaspora-Israel Day. For example, the children can make letters in Hebrew and in their own language from the marzipan, or they can make globes and flags of different countries.

שולחן ערוך

"וכן מצוה לעשותן יום טוב בשמחת סעודה."
רבי יעקב עמדין

מנהג הוא בעם ישראל לקיים סעודת מצווה באירועי לוח השנה, במועדים מיוחדים, בימי זיכרון ובימי שמחה.

מנהג הסעודה ביום תפוצות ישראל נוהג לפי התקדים על פיו, אם בסעודה מדברים בדברי תורה, או אומרים שירות ותשבחות לבורא עולם ומפרסמים ברבים את רוממותה של השכינה, נחשבת זו לסעודת מצווה גם בסעודות של שאר ימות השנה.

סעודת המצווה ביום תפוצות ישראל יכולה לכלול מאכלים שהינם ממולאים או 'ארוזים'; מאכלים אלה יסמלו את תחושת האחדות והזיקה שעוטפת את קהילות ישראל בתפוצותיהן השונות ומחברת ביניהן.

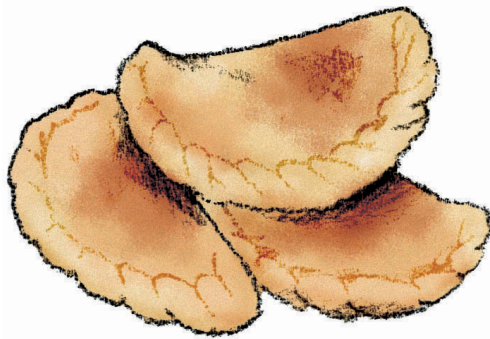
בין המאכלים בסעודת יום תפוצות ישראל ניתן לשלב:

בלינצ'ס // קרעפלה // קובה // אמפנדס // פֶּלְמִינִי // סושי // אגרוף //
טאקו // גומבוץ // ידקות ממולאים



מסימני
החג

לחץ על המאכלים לקבלת מתכון



ברכת המזון

לאחר הסעודה ממשיכים בחגיגת יום תפוצות ישראל.



ברכות

THE FESTIVE MEAL

“It is a commandment to make them a holiday through the joy of a festive meal.”

Rabbi Yaacov Amadin

It is a Jewish custom to make a festive meal – a Se’udat Mitzvah – on special and joyous occasions.

Our proposal to hold a festive meal on **Diaspora-Israel Day** is based on the precedent that as long as the meal includes words of Torah, or songs and praise to the Creator to publicize divine miracles, then the meal is considered a Se’udat Mitzvah even if it is held on any other day of the year.



Festive Symbols

The festive meal on Diaspora-Israel Day can include foods that are stuffed or “packaged”, symbolizing the sense of unity and the affinity that binds Jewish communities in different parts of the world. Some examples of possible dishes include:

Blintzes // Kreplech // Kubbeh // Empanadas // Pelmeni
Sushi // Eggrolls // Tacos // Szilvas Gomboc // Stuffed vegetables

[Click on Dishes for Recipe](#)



Blessings

Blessing after Meals

After the festive meal, continue with the celebration of Diaspora-Israel Day.



הגגים עמית יהודית
ד' בחשוון



Diaspora Israel Day



Celebrating
Jewish Peoplehood
7th of Cheshvan

כל ישראל ערבים זה בזה

"זהו דבר יהודי, היותר ייחודי שביהדות - להיות אחד במניין. לדעת כי התשעה זקוקים לעשירי, והאחד לתשעה."
אבא קובנר

הקיום היהודי תלוי בקשר שבין חלקיו השונים של העם בכל תפוצותיו; ערבות הדדית ואחריות של כל פרט לגולה של הקבוצה, וכן ערבות ואחריות של הקבוצה כולה ליחידים שבה.

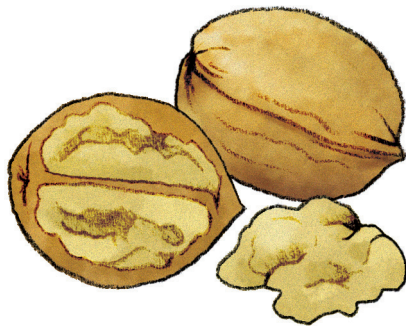
"נְכַשְׁלוּ אִישׁ בְּאָחִיו" - (יקרא כו, לו) אינו אומר 'איש באחיו' אלא 'איש בעוון אחיו'. מלמד שכל ישראל ערבים זה בזה.

מדרש ספרא

רש"י בפירושו לפסוק חזר על הדברים בשינוי נוסח: "ומדרשו וכשלו איש באחיו, בשביל אחיו, זה נכשל בעונו של זה. שכל ישראל ערבין זה לזה."



קריאה



עם ישראל נמשל לגל של אגוזים. כל הפירות אדם יכול ליטול מהם מתוך השק, ואין חבריהם מרגישים. אבל האגוז, כיוון שאתה נוטל בידך מעט מהם - כולם מתרגשים. כך ישראל: כיוון שניטל אחד מהם וניתן במחבוש, מיד ניעורים כולם ופודין אותו.
על פי שיר השירים רבה ו

כי בזה תהיה שייכות של כל בני הגולה זה עם זה, שכולם לומדים אותו דף, ועל-ידי זה תהיה "שפה אחת" ו"עם אחד", כי הכול יהיה להם עניין בתורה מה לדבר אחד עם השני, כי כולם אווזים באותו מקום בלימוד, ובזה יתקשרו זה לזה באחדות.
רבי מאיר שפירא מלובלין

רבי מאיר שפירא מלובלין (1887-1933), רב חסידי פולני אשר יום פטירתו חל ב'ד' בחשוון, יסד את "הדף היומי" - לימוד יומי של דף תלמוד משותף בכל רחבי העולם.

ALL JEWS ARE RESPONSIBLE FOR ONE ANOTHER

“This is a Jewish matter, the most unique aspect of Judaism – to be one of the minyan. To know that the nine need the tenth, and the one needs the nine.”

Abba Kovner

Jewish existence depends on the bond between the different parts of the Jewish people in all its communities; mutual liability and responsibility of each individual for the fate of the collective; and liability and responsibility of the collective for all its individual members.



Readings

“They will stumble over one another” (Leviticus 26:37) – This does not mean “over one another,” but rather “each because of the transgressions of the other.” This teaches that all Jews are responsible for one another.

Midrash Sifra

In his commentary on this verse, Rashi repeated this idea in a slightly different form:

“And the interpretation of this (verse) is ‘they will each stumble on their fellow, for their fellow – this one stumbles by the fault of that one.’ For all Jews are responsible for one another.”

The Jewish people can be likened to a bag of nuts. With all the fruits, someone can take a handful from inside a bag and it makes no difference to the other fruit. But with nuts, if you take just a few in your hand – they all become agitated. So it is with the Jews: if one is seized and imprisoned, the others all awaken and redeem him.

Based on Shir Hashirim Rabbah 6

Rabbi Meir Shapira of Lublin (1887-1933), a Polish Hasidic rabbi whose yahrzeit is on the 7th of Mar-Cheshvan, instituted the “Daf Yomi” - the daily study of a page of Talmud. Explaining this idea of Jews throughout the world studying the same text each day—Rabbi Shapira said:

“This will connect all those in Exile to each other, for all will study the same page, thereby creating ‘one language’ and ‘one people.’ For all will have a matter of Torah to discuss with each other, and all will be at the same place in their studies, and thereby they will be bound to one another in unity.”



מימי יהושע ועד לימינו - אלפי שנים של ערבות הדדית



קריאה

א. שניים וחצי השבטים

ויאמרו אם מצאנו חן בעיניך יתן את הארץ הזאת לעבדיך לאחזה אל תעברנו את הירדן: ויאמר משה לבני גד ולבני ראובן האחיכם יבאו למלחמה ואתם תשובו פה: ולמה תניאון את לב בני ישראל מעבר אל הארץ אשר נתן להם ה'... ויגשו אליו ויאמרו... לא נשוב אל בתינו עד התנחל בני ישראל איש נחלתו.
במדבר לב

כיצד הייתם נוהגים אתם בדילמה שעמדה בפני משה? האם על כל העם להילחם לכיבוש הארץ עם חציית הירדן או רק אלו המתכוונים לגור בארץ ישראל?



דיון

ב. מתנדבי חוץ לארץ

כ־4,400 מתנדבים (מח"ל - מתנדבי חוץ לארץ), ביניהם גברים, נשים, יהודים ולא-יהודים מ־58 מדינות שונות, באו לעזרתה של המדינה היהודית בראשית ימיה.

"כוחות מח"ל היו התרומה החשובה ביותר להקמת מדינת ישראל." - דוד בן גוריון

"הגעתם אלינו כאשר כל כך הזדקקנו לכם בימים הקשים והמעורפלים של מלחמתנו לעצמאות ב־1948. תרמתם לנו לא רק מניסיונכם אלא גם את חייכם. תושבי ישראל ומדינת ישראל לעולם לא ישכחו ותמיד יוקירו את תרומתכם היחידה והמיוחדת למדינה." - יצחק רבין

ג. חיילים וחיילות בודדים/ות

למעלה מ־2500 חיילים בודדים וחיילות בודדות משרתים כיום בצה"ל. רובם נכולם עולים ועולות חדשים שהגיעו לארץ מקהילות יהודיות ברחבי העולם. מרבית החיילים הבודדים משרתים ביחידות קרביות ומתגייסים עם מוטיבציה רבה לשרת את המדינה. בכל שעה ושעה ביום ובלילה, החיילים הללו ערים ופעילים, מאבטחים את גבולות הארץ ביבשה, באוויר ובים.

"התחושות שלי טובות מאוד כלפי ישראל וצה"ל, ואני מאוד מרוצה מהמקום שאני נמצא בו ומהתפקיד...התכנון שלי הוא להישאר כמובן בארץ, ובעתיד היותר רחוק גם לסיים את שירות הקבע וללמוד פה." - סמ"ר אלכס דיוויס

From Canaan to the State of Israel - Thousand of Years of Partnership



Readings

A. The Two and a Half Tribes

It would be a favor to us, they continued, if this land were given to your servants as a holding; do not move us across the Jordan. Moses replied to the Gadites and the Reubenites: Are your brothers to go to war while you stay here? Why will you turn the minds of the Israelites from crossing into the land which the Lord has given them? ... Then they stepped up to him and said ... We will not return to our homes until every one of the Israelites is in possession of his portion.

Numbers 32



Discussion

How would you respond to the dilemma that faced Moses? Should the whole people fight as they cross the Jordan, or only those who actually intend to live in the Land of Israel?

B. Overseas Volunteers

Some 4,400 volunteers, including men and women, Jews and non-Jews from 58 different countries came to help the newborn Jewish state in its early days as part of the "Machal" (Overseas Volunteers) program.

"The Machal forces made the most important contribution to the establishment of the State of Israel." - **David Ben Gurion**

"You came to us when we needed you so much, during the difficult and uncertain days of our war for independence in 1948. You gave us not only your experience, but also your lives. The residents of Israel and the State of Israel will never forget and will always cherish your unique and special contribution to the State." - **Yitzhak Rabin**

C. Lone Soldiers

Over 2,500 "Lone Soldiers" currently serve in the IDF. Almost all of them are Olim and Olot who have come to Israel from Jewish communities throughout the world.

Most of the Lone Soldiers serve in combat units and are highly motivated to serve in the IDF. Day and night, these soldiers are awake and alert, securing Israel's borders on land, air, and sea.

"I feel really good about Israel and the IDF, and I'm very happy with the place where I serve and with my position...Of course I plan to stay here. In the future I hope to complete my service in the permanent army and to study at university." - **Staff Sergeant Alex Davis**



קריאה

ד. שליחים ישראלים

עשרות אלפי שליחים ושליחות צעירים ובוגרים, שרתו ומשרתים בקהילות יהודיות ברחבי העולם ותורמים לחיי הרוח, התרבות, החברה והקהילה במקומות מושבם.

כשעמדתי בבית המשפט בשלב הקראת גזר הדין, שהיה עלול גם להיות הוצאה להורג, נשאלתי על ידי השופטים אם ברצוני לומר מילה אחרונה לפני הקראת גזר הדין... אמרתי שאת המילים האחרונות שלי לפני הקראת גזר הדין, אני מפנה אל בני עמי. לא היה לי ספק שאם יש משפט אחד שאני רוצה לקחת איתי בדרכי לשנים ארוכות בבית הסוהר זו האמירה "לשנה הבאה בירושלים".

נתן שרנסקי

נתן שרנסקי, אסיר ציון ומסורב עלייה בתקופה הסובייטית, מדינאי ישראלי המשמש כיו"ר הסוכנות היהודית.



שירה



שיר לאהבה איילת ציוני וגילי ליבר

ורק אם נאמין
ובלי שום דאווין
בדרך העולה
זה שיר לאהבה

יחד לב אל לב...

יחד לב אל לב
נפתח ונראה ת'אוד שבשמיים
יחד לב אל לב
נפתח בתקווה לאהבה

איך שהלב נפתח
חובק את העולם
ובקריאה גדולה
לשיר לאהבה

אמרו הכל אפשר
זה לא מאוחר
השחר כבר עלה
זמן לאהבה

יחד לב אל לב...



Readings

D. Emissaries and Shinshinim

Tens of thousands of Israeli emissaries served and are currently serving in Jewish communities around the world, enriching the spiritual, cultural and social life of each community.

When I stood in the courtroom as they read my sentence – a sentence that could even have been execution – the judges asked me whether I wished to say a final word before the sentence was read. ...I said that I address my final words before the sentence to my people. I had no doubt that if there was one sentence I wished to take with me on my way to long years in prison, it was the saying: “Next year in Jerusalem.”

Nathan Sharansky

Nathan Sharansky, a former Prisoner of Zion and refusenik during the Soviet period. Sharansky is now an Israeli Statesman and currently serves as Chairperson of the Jewish Agency for Israel.



Singing



A song for love

Ayelet Zioni and Gili Liber

Together, heart to heart
We'll open up and see the light in the sky
Together, heart to heart
We'll open up with hope for love.

As the heart opens up
It embraces the world
And with a great shout
To sing for love.

Say everything's possible
It's not too late
The dawn has already broken
It's time for love.

Together...

And only if we believe
Without any mucking around
In the road rising up
It's a song for love.

Together...

Shir laAhava

Ayelet Zioni and Gili Liber

*Yachad lev el lev
Niftach venir'eh ta'or
shebashamayim
Yachad lev el lev
Niftach betikvah la'ahavah*

*Eych shehalev niftach
Chovek et ha'olam
U-vikriyah gdolah
Lashir la'ahavah*

*Imru hakol efshar
Ze lo me'uchar
Hashachar kvar alah
Zman la'ahavah*

Yachad lev el lev...

*Verak im na'amin
U-vli shum dawin
Baderech ha'olah
Ze shir la'ahavah*

Yachad lev el lev...



ירושלים ובבל

”אֵלֶּה בְּנֵי הַמְּדִינָה, הָעֵלִים מִשְׁבֵּי הַגּוֹלָה, אֲשֶׁר הִגְלָה, נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל; וַיָּשׁוּבוּ לִירוּשָׁלַם וְלִיהוּדָה, אִישׁ לְעִירוֹ.”
נחמיה ג, ו

עליית הציונות והקמתה של מדינת ישראל החזירו לקדמת הבמה את השיח עתיק היומין בשאלת היחס שבין ירושלים לבבל, שיח העוסק בפער המתגר והמפרה בין יהודים חיים ברחבי העולם ליהודים החיים בישראל.

אם אומרים יהודי ישראלי כשם שאומרים יהודי צרפתי או יהודי אמריקני, הרי אין ניכר ההבדל המהותי בין יהודי ישראלי לבין יהודי אמריקני. בשניהם היהודיות היא עיקר בעוד שהאמריקניות, הישראליות והצרפתיות הן קליפות האזרחות בלבד. ואילו כשאני אומר ליהודים בואו והפכו את עצמכם לישראלים אני מסמן להם את הדרך המובילה אותם מהחלקיות היהודית למלאות היהודית שיש לה שם ברור - ישראליות.
א.ב. יהושע, מתוך חילופי אגרות שפורסמו במגזין "ארץ אחרת"



קריאה

ארץ-ישראל איננה "עריסת היהדות" או "עריסת עם ישראל", אלא היא, מבחינת היהדות, משימה שהוטלה על עם ישראל לדורותיו... התודעה ההיסטורית המסורתית של היהדות רואה את ראשיתו של העם - מבחינה סמלית - באברהם אבינו, כשהוא מכיר את בוראו בעידאק, ואת גיבושו-בפועל ("היום הזה נהיית לעם") - בברית שנכרתה במדבר, בשטח-הפקר : ללמדנו שאין היא מותנית בארץ. התורה ניתנה בחוץ-לארץ, ואף עיקר קיומה בעם ישראל לדורותיו היה בחוץ-לארץ. תקופת הגדולה הנפשית והיצירה הרוחנית הגדולה היתה תקופת הגלות...
ישעיהו ליבוביץ', משמעותה של ארץ-ישראל ליהדות

מה יחסך לעמדותיהם של הסופר א.ב. יהושע והפילוסוף ישעיהו ליבוביץ'?



דיון



JERUSALEM AND BABYLON

"These are the children of the province, that went up out of the captivity of those that had been carried away, whom Nebuchadnezzar the king of Babylon had carried away, and that returned unto Jerusalem and to Judah, every one unto his city."

Nehemiah 7:6

The rise of Zionism and the establishment of the State of Israel brought back to center stage the ancient debate concerning the relationship between Jerusalem and Babylon. This debate focuses on the challenging and fruitful gulf between Jews who live around the world and Jews who live in Israel.



Readings

If we say Israeli Jew in the same way as we say French Jew or American Jew, then there is no significant difference between an Israeli Jew and American Jew. For both, their Jewishness is the main thing, while the fact that they are American, Israeli or French is merely the shell of citizenship... But when I say to Jews, come and turn yourselves into Israelis - I mark out a course that leads them from partial Jewishness to that full Jewishness that has a clear name: Israeliness.

A.B. Yehoshua, part of an exchange of correspondence published on "Eretz Acheret" magazine

The Land of Israel is not the "birthplace of Judaism" or the "birthplace of the Jewish people." Rather, in Jewish terms, it is a task imposed on the Jewish people throughout the generations... The traditional historical awareness of Judaism places the origins of the people, in symbolic terms, with Abraham, when he recognized his Creator in Iraq, and sees its practical consolidation ("this day you have become a people") in the covenant made in the wilderness, in no man's land. This proves that this status is not dependent on the Land. The Torah was given outside the Land, and its main observance by the Jewish people over the generations has been outside the Land. The greatest period of spiritual greatness and creativity was the period of Exile...

Yeshayahu Leibowitz, The Meaning of the Land of Israel to Judaism



Discussion

What are your positions on A.B. Yehoshua and Yeshayahu Leibowitz's statements?



קריאה

חוגג אני את יום העצמאות בקריאת ההלל, ומביע בזאת את תודתי לקדוש ברוך הוא, על שזכיתי להזדמנות לחדש את מלוא היקפה של רוח הברית שביהדות... [אותה] ישראל מאפשרת.

אולם ... קריאתם של פרקי הלל והודיה ביום העצמאות איננה מבטיחה שום ערובה אלוהית לגבי הגשמתן המוצלחת של אותן אפשרויות.

דוד הרטמן, מסיני לציון - חידושה של ברית

האמת היא שהיותנו יהודים איננה נמהלת מחמת העובדה שאנו גם אמריקנים, ואנו כאלה באופן עמוק מאוד... אין כאן ניגוד בין זהות פרטיקולרית לזהות אוניברסלית, כלומר, אין כאן גרסה חדשה של "הִיָּה אדם בצאתך ויהודי באוהלך", אלא מתקיימות כאן יחד בכפיפה אחת, בתוך רב מערכת תרבותית, שתי זהויות שהן פרטיקולריות באותה מידה... היהודיות מערערת את עצם הקטגוריה של הזהות, מפני שהיא אינה לאומית, או גנאלוגית או דתית, אלא כל אלה גם יחד, מתוך יחס דיאלקטי בין כל אותם המרכיבים... זהות גולה, כלומר זהות מפזרת, מאפשרת לסעדיה גאון להיות ערבי מצרי שהוא במקרה יהודי, אבל גם להיות יהודי שהוא במקרה גם ערבי מצרי. שני המשפטים הסותרים לכאורה נכונים, וגם צירופם זה לזה נכון.

הזהות היהודית הגלותית נוסדה על זיכרון משותף של מרחב משותף ועל תקווה לשוב למרחב משותף זה בעתיד שהושעה ללא גבול. המרחב עצמו הפך לזמן. זיכרון הטריטוריה אפשר את הדה־טריטוריאליזציה...

דניאל ויונתן בויארין, אין מולדת לישראל

קֶשֶׁב

קֶשֶׁב לְשֵׁתִי קִנְיֹת לְשׁוֹחַח שִׁיחָה-שֶׁל-מִמָּשׁ
כָּל אַחַת מִטָּה אֶזֶן לַיָּם שְׁלָה.

רַק שׁוּלָה-הַפְּנִינִים אוּ סוֹחֵר-הָעֵתִיקוֹת
יִכּוֹל לְקַבּוֹעַ בְּלִי חֶשֶׁשׁ: אוֹתוֹ יָם

ט. כרמי

כיצד נוכל לבנות קשב אמיתי בין ירושלים ובבל של ימינו?
האם אתם חשים כי בים העולם היהודי קולכם נשמע?



דיון



Readings

I celebrate Independence Day by reading *Hallel*, and thereby express my thanks to the Holy One, blessed be He, that I have been privileged to share the opportunity to renew the full scope of the covenant spirit of Judaism... with the chance that Israel offers. But... reading verses of praise and thanksgiving on Independence Day does not grant any divine guarantee concerning the successful realization of these opportunities.

David Hartman, From Sinai to Zion - Renewing the Covenant

The truth is that our Jewishness is not diluted by virtue of the fact that we are also Americans, and we are such in the most profound manner... There is no contradiction here between particularistic identity and universalistic identity. This is not a new version of "be a human outside and a Jew in your home." Rather, there coexist here, within a cultural master system, two identities that are equally particularistic... Jewishness challenges the very category of identity, since it is not national or genealogical or religious, but all of these together, through a dialectical relationship between all these components.

An exilic identity, that is to say a dispersive identity, permits Saadia Gaon to be an Egyptian Arab who happens to be a Jew, but also to be a Jew who also happens to be an Egyptian Arab. Both ostensibly contradictory statements are correct, and their combination is also correct.

Exilic Jewish identity was founded on a common memory or common space and on a hope to return to this common space in the future. Space itself became time.

Daniel and Jonathan Boyarin, A Traveling Homeland



Attentiveness

It is hard for two seashells to share a real conversation.
Each inclines its ear to its own sea.
Only the pearl diver or the antique dealer
Can say for certain: the same sea.

T. Carmi



Discussion

How can we build a true listening between modern-day Jerusalem and "Babylon"?
Do you feel that your voice is heard within the sea of Judaism?



זמר נוגה

רחל

הַתְּשִׁמַּע קוֹלִי, רְחוּקֵי שְׁלִי,
הַתְּשִׁמַּע קוֹלִי, בְּאֲשֶׁר הִנֵּךְ -
קוֹל קוֹרֵא בְּעוֹ, קוֹל בּוֹכֵה בְּדַמִּי
וּמַעַל לְזִמְן מְצוּהַ בְּרַכָּה?

תִּבְלֵ זֹרֵךְ וּדְרָכִים בְּהַ רַב.
נִפְגָּשׁוֹת לְדַקָּה, נִפְרָדוֹת לְעַד.
מִבְקֵשׁ אָדָם, אֵךְ כּוֹשְׁלוֹת רְגֵלָיו,
לֹא יוֹכֵל לְמַצֵּא אֶת אֲשֶׁר אָבַד.

אַחֲרוֹן יְמֵי כְּבֹד קְרוֹב אֹלֵי,
כְּבֹד קְרוֹב הַיּוֹם שֶׁל דְּמַעוֹת פְּרִידָה,
אַחֲנָה לָךְ עַד יִכְבוּ חַיִּי,
כְּחַכּוֹת רְחֵל לְדוֹדָה.



שירה





Singing



Hatishma Koli

Rachel

*Hatishma koli rechoki sheli,
Hatishma koli ba'asher hinchah –
Kol koreh be'oz, kol bocheh bidmi
U-me'al lazman metzaveh brachah?*

*Tevel zo rabah u-drachim ba rav.
Nifgashot ledak, nifradot la'ad.
Mevakesh adam ach koshlot raglav,
Lo yuchal limtzo et asher avad.*

*Acharon yamai kvar karov ulai,
Kvar karov hayom shel dim'ot preidah.
Achakeh lecha ad yichlu chayai,
Kechakot Rachel ledodah.*

Will you hear my voice

Rachel

Will you hear my voice so far away from me,
Will you hear my voice wherever you are?
A voice calling loudly, a voice crying softly
And across time sending a blessing?

This world is big and has many roads.
We meet for a moment and separate forever.
A man tries, but his legs fail.
He will never find what he has lost

My final days are very close,
Near is the day of farewell tears.
I will wait for you until my life will end,
As Rachel waited for her lover.



גורל וייעוד

”וְהָיָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם.”
בראשית יז, יא

הגורל המשותף של העם היהודי נכתב בדפי ההיסטוריה, אך הייעוד והחזון המשותפים ממשיכים להיכתב מידי יום ביומו במרחבי השיח בין התפוצות כולן.

התורה מספרת לנו כי הקב"ה כרת עם ישראל שתי בריתות. ברית אחת כרת במצרים ... השנייה בהר סיני ... ברית מצרים היתה ברית גורל וברית סיני - ברית ייעוד. ברית גורל - מהי? ... הגורל מציין בחיי האומה, כמו בחיי היחיד, קיום מאונס. כורח מוזר מלכד את הפרטים לכלל אחד. היחיד כפוף ומשועבד בעל כורחו למציאות הלאומית-הגורלית, ואי אפשר לו להשתמט ממנה. ברית ייעוד - מהי הייעוד מציין בחיי האומה, כמו בחיי היחיד, קיום מדעת שהאומה בחרה בו ברצונה ... במקום קיום כחויית עובדה בלתי ניתנת לשינוי שהאומה נדחקה לתוכו, מופיע הקיום כחויית פעולה בעלת ממדים תכליתיים [של] צמיחה, שאיפה ומימוש ... היהדות האמינה תמיד ... כי האדם בכוחו ליטול את גורלו בידו ולחשל ממנו ייעוד לחיי נפש, חיים מלאי משמעות והווי חדוות חיים. הרב יוסף דוב הלוי סולובייצ'יק, קול דודי דופק



קריאה

FATE AND DESTINY

“That shall be the sign of the covenant between Me and you.”

Genesis 17: 11

The shared fate of the Jewish people is recorded in the history books, but the common destiny and vision are still being written every day through discourse between all the Jewish communities across the world.



Readings

The Torah tells us that the Holy One, blessed be He, made two covenants with the Jewish people. He made the first covenant in Egypt ... and the second at Mount Sinai. The Covenant of Egypt was a covenant of fate, while the Covenant of Sinai was one of destiny.

What is a covenant of fate? As in the life of the individual, fate marks coercive existence. A strange need unites individuals into a collective. The individual is subject and subservient to the national reality of fate, which he cannot escape.

What is a covenant of destiny? As in the life of the individual, destiny marks a conscious existence chosen willingly by the nation... In place of existence experienced as an immutable fact into which the nation is pushed, existence appears as an action with purposeful dimensions [of] elevation, aspiration, and realization...

Judaism has always believed... that the human has the capacity to take his fate into his own hands and to forge from it a destiny for a life of the soul, and life full of meaningful and the experience of the joy of life.

Rabbi Yosef Dov Soloveitchik, Kol Dodi Dofek



קריאה

מתוך דבריו של עמוס עוז בערב זיכרון לש"י עגנון

"מחמת קטסטרופה היסטורית שהחריב טיטוס יימח שמו את עירנו ואת מקדשנו, לא נולדתי בירושלים אלא באחת מעיירות גליציה. אבל תמיד ראיתי עצמי כמי שנולד בירושלים." (ש"י עגנון)

הדברים האלה, כידוע לכל קורא מקוראי עגנון, הם דברי אמת. אבל, מה מוזר, גם היפוכם אמת. לו בחר עגנון לומר, בערך, כדברים הבאים: 'מחמת קטסטרופה היסטורית שנתפורה יהדות מזרח אירופה, נעשיתי סופר עברי בירושלים. אבל תמיד ראיתי עצמי כמי שנולד ונועד להיות רב באחת מערי גליציה' - גם הדברים האלה היו אמתיים וקולעים ללא סייג.

עמוס עוז, באור התכלת העזה - פואטיקה וביקורת



דיון

מהו ייעודו של העם היהודי בימינו? האם הכוחות המובילים בעם היהודי פועלים למען הגשמת ייעודו?

כיצד יוכל השיח בין קהילות ישראל ברחבי העולם, להפוך משיח של גורל והסטוריה משותפת, לשיח של ייעוד?

האם לקשר בין תפוצות ישראל השונות יש תפקיד בייעוד היהודי?





Readings

Amos Oz's excerpts in memory of S.Y. Agnon

"Because of that historical catastrophe when Titus the Roman Emperor destroyed Jerusalem and the Israelites were exiled from their land, I was born in one of the cities of Exile. But all the time I imagined myself as having been born in Jerusalem." (S.Y. Agnon).

These words, as all readers of Agnon know, are true. But, strangely enough, their opposite is also true. Had Agnon chosen to say: 'Because of that historical catastrophe when East European Jewry fell apart, I became a Hebrew writer in Jerusalem. But I always saw myself as one who was born in one of the cities of Galicia and destined to be a rabbi there' - those words would also be true and right on target.

Amos Oz in Benjamin Harshav, *The Polyphony of Jewish Culture*



Discussion

What is the destiny of the Jewish people in our times? Does our leadership encourage us to fulfill this destiny?

How can a discourse between Jewish communities around the world be transformed from a discourse of fate and common history to a discourse of destiny?

Does the bond between the Jewish communities around the world have a role to play in Jewish destiny?

פרקי שירה



שירה



שיר למעלות

שיר למעלות, אשא עיני אל־ההרים מאין יבא עזרי.
עזרי מעם ה' עשה שמים וארץ.
אל־יתן למוט רגלך; אל־ינזם שמך.
הנה לא־ינזם ולא יישן שומר ישראל.
ה' שמך; ה' צלך, על־יד ימינה.
יומם, השמש לא־יכבה; וירח בלילה.
ה' ישמך מכל־רע: ישמר את־נפשך.
ה' ישמר־צאתך ובוֹאך מעתה ועד־עולם.

תהילים קכא



CONCLUDING PSALMS



Singing



Shir lama'alot

*Shir lama'alot, Esa eynay el heharim me'ayin yavo ezri
Ezri me'im Adonai, oseh shamayim va'aretz
Al yiten lamot raglecha, al yanum shomrecha
Hiney lo yanum velo yishan shomer Yisrael.
Adonai shomrecha, Adonai tzilcha, al-yad yeminecha
Yomam hashemesh lo yakeka veyareyach balaylah.
Adonai yishmorcha mikol ra, yishmor et nafshecha
Adonai yishomr tzeytcha uvo'echa me'ata ve'ad olam.*

Psalm 121

A song of ascents

A song of ascents, I lift my eyes to the mountains:
what is the source of my help?
My help will come from the Eternal, maker of heaven and earth.
God will not allow your foot to slip; your guardian will not slumber.
Behold, the guardian of Israel neither slumbers nor sleeps.
The Eternal is your Keeper, your shade at your right hand.
The sun shall not harm you by day, nor the moon by night.
The Eternal will guard you from all evil, God will protect your being.
God will guard you, coming and going, from this time forth, and forever.

Psalm 121



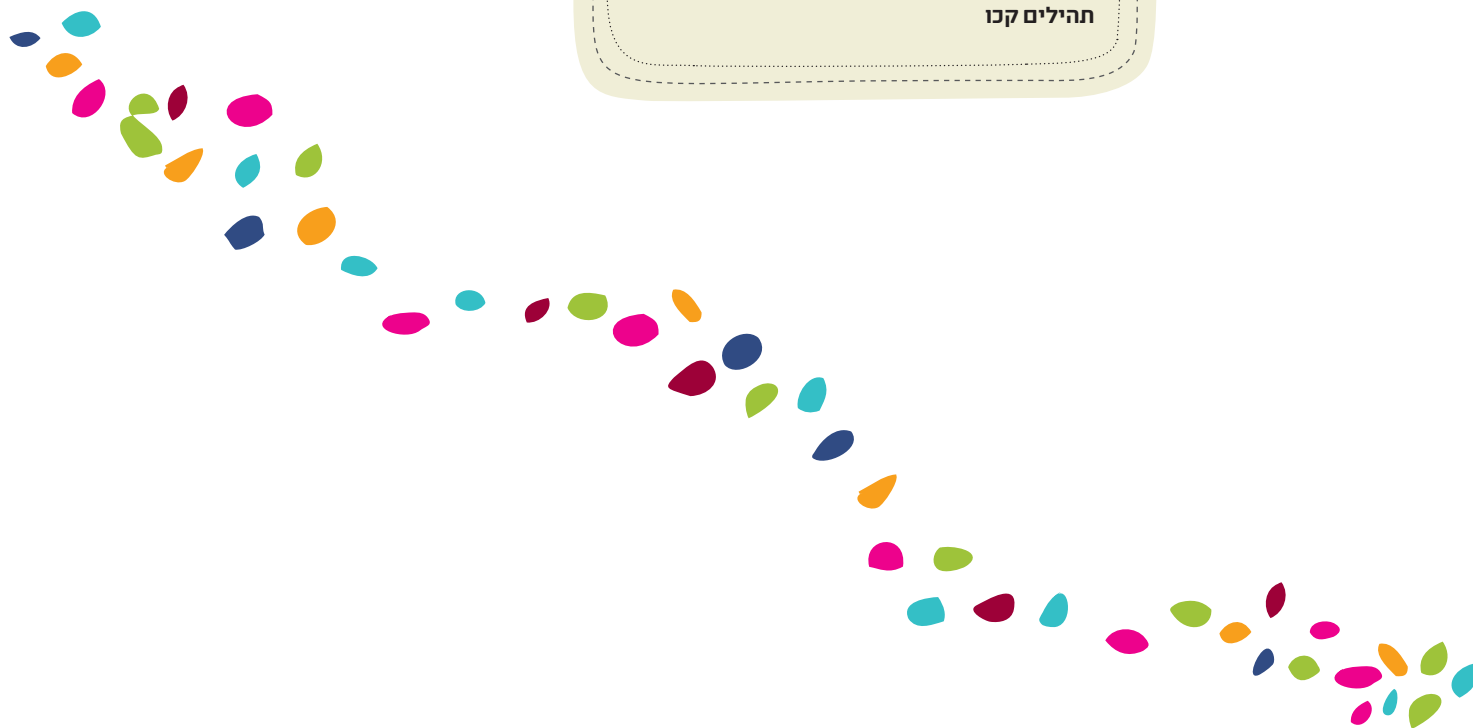
שירה



שיר המעלות

שיר המעלות, בשוב ה' את שיבת ציון
 היינו כחלמים,
 אז ימלא שחוק פינו ולשונונו רנה,
 אז יאמרו בגוים הגדיל ה' לעשות עם אלה,
 הגדיל ה' לעשות עמנו היינו שמחים.
 שובה ה' את שביתנו באפיקים בנגב,
 הזרעים בדמעה ברנה יקצרו;
 הלוח ילך ובכה נשא משך הזרע,
 בא יבא ברנה נשא אלמתיו

תהילים קנו



דרשתי קרבתך, בכל־לבי קראתיה,
 ובצאתי לקראתך,
 לקראתי מצאתיה...

רבי יהודה הלוי



Singing



Shir hamaalot

*Shir hamaalot, b'shuv Adonai et shivat Tziyon hayinu k'chol'mim.
 Az yimalei s'chok pinu, ul'shoneinu rinah.
 Az yom'ru vagoyim: higdil Adonai laasot im eileh.
 Higdil Adonai laasot imanu, hayinu s'meichim.
 Shuvah Adonai et sh'viteinu ka'afikim baNegev.
 Hazor'im b'dimah b'rinah yiktzoru.
 Haloch yeileich uvachoh, nose meshech hazara,
 Bo yavo v'rinah, nose alumotav*

Psalm 126

A Song of Ascents

A song of ascent, When God brought back those that returned to Zion, we were like dreamers.
 Then our mouth was filled with laughter and our tongue with singing.
 Then they said among the nations: "God has done great things with these people."
 God has done great things with us; we are joyful.
 Turn our captivity, God, as the streams in the dry land.
 They that sow in tears shall reap in joy.
 Though they weep on their way, carrying the measure of seed,
 Surely they will come rejoicing, carrying their sheaves.

Psalm 126

With all my heart have I called You,
 And going out to meet You I found
 You coming toward me.

Rabbi Judah Halevi

מפתח השמות למסכת יום תפוצות-ישראל

לפני המאה ה-20

ר' יעקב עמדין (1698-1776) - מגדולי רבני המאה ה-18 באשכנז, ידוע גם בכינויו יעב"ץ. היה ממובילי מסע ההתנגדות לשבתאות ולמשיחיות וניהל פולמוסים מול בכירי הרבנים בדורו.

ר' מאיר שפירא מלובלין (1887-1933) - מבכירי רבני פולין בתקופה שקדמה לשואה. מייסד רעיון "הדף היומי": לימוד של 2,711 דפי התלמוד הבבלי, דף אחד בכל יום, במחזור של שבע וחצי שנים ובאופן אחיד בכל רחבי העולם. מחזור הלימוד הראשון החל ב-'א' תשרי תרפ"ד (1923) וכיום מתקיים המחזור ה-13. **נפטר ביום ז' בחשוון.**

ר' נחמן מברסלב (1772-1810) - מכונה גם נחמן מאומן. אדמו"ר בדור הרביעי לחסידות ומייסד חסידות ברסלב, שהיא כיום מתנועות החסידות הגדולות בעולם היהודי. ר' נחמן מברסלב הדגיש את ערכי התפילה, ההתבודדות בטבע והאמונה התמימה והפשטה, והגותו מתפרסמת ונלמדת במעגלים רחבים, גם מחוץ לעולם החסידות.

מגילת אנטיוכוס - מדרש אגדה המגולל בקיצור רב ובלשון סיפורית את אירועי חג החנוכה; ישנו יוכוח לגבי מועד כתיבתה של המגילה, והאם הינה מוקדמת או מאוחרת לספרי החשמונאים. המגילה נכתבה בארמית ותורגמה על ידי רב סעדיה גאון. זהו למעשה החיבור היהודי היחיד שגולל את סיפור החג, בשעה שספרי המקבים נעלמו מן הקאנון היהודי לאחר מרד בר כוכבא.

החל מהמאה ה-20

אבא קובנר (1918-1987) - סופר ומשורר עברי, מחנך ומנהיג תנועת הפרטיזנים בגטו וילנה. בשנת 1945 עלה קובנר לארץ ישראל והיה פעיל במחתרת "הנקם", לאחר הקמת המדינה שימש כקצין התרבות של חטיבת גבעתי, והיה ממקימיו של בית התפוצות.

אחינועם ניני (-1969) - זמרת ומלחינה ישראלית, בעלת קריירה בינלאומית מצליחה, המוכרת בעולם גם בכינויה NOA. ניני נולדה בישראל וחייה בנעוריה בארצות הברית.

איילת ציוני וגילי ליבר - חברי **להקת גאיה**, שהוקמה בשנת 1997. ציוני וליבר חתומים על שירה המפורסם ביותר של הלהקה, "שיר לאהבה", אשר הפך לפזמון ישראלי נפוץ המוכר גם מעבר לגבולותיה של ישראל.

ג'ורג' סטיינר (-1929) - פילוסוף יהודי יליד פריס, סופר, מחזאי, מבקר ספרות ופרופסור לספרות השוואתית באוניברסיטת ג'נבה. סטיינר רואה את הקיום היהודי בתפוצה כאידאל, ונחשב להוגה ביקורתי כלפי התנועה הציונית.

דבי פרידמן (1951-2011) - זמרת ומלחינה יהודייה-אמריקאית של מוזיקה יהודית מקודשת. לחניה מזהים בעיקר עם התנועות הרפורמית והקונסרבטיבית בארה"ב, אך השפעתם ופרסומם נרחב גם בחוגים יהודים ליברלים בישראל וברחבי העולם, וכן בחוגים של האורתודוקסיה המודרנית.

מדרש תנחומא - קובצי אגדה העוסקים בחמשת חומשי תורה, ואשר אמירות רבות בהם מיוחסות לאמורא הארץ-ישראלי תנחומא בר אבא. רובו של המדרש נכתב בארמית, והוא התגבש סופית בתחילת המאה ה-9.

מדרש ספרא - מדרש הלכה לספר ויקרא, המכונה "תורת כהנים". על פי חלק מן הסברות מחברו היה האמורא רב, ועל כן הוא מכונה לעתים גם "ספרא דבי רב".

שיר השירים רבה - מדרש ארץ-ישראלי קדום על מגילת שיר השירים, אשר נערך ככל הנראה בסביבות המאה השישית או השביעית לספירה. המדרש דורש את כל פסוקי המגילה על פי סדרם.

תלמוד בבלי, מסכת ברכות - המסכת הפותחת את ה-ש"ס, ומתחילה במילותיו הראשונות הנודעות של התלמוד - "מאימתי קורין את שמע בערבין". המסכת הינה חלק מסדר זרעים, ועוסקת בעיקר בהלכות הקשורות לברכות ותפילות.

תלמוד בבלי, מסכת פסחים - המסכת השלישית בסדר מועד, ובה עשרה פרקים העוסקים בפרטי הלכות חג הפסח.

תלמוד בבלי, מסכת תענית - המסכת השמינית בסדר מועד, העוסקת בדיני תעניות בכלל ובפרט בדיני תעניות הנגזרות על הציבור במקרה של "עצירת גשמים" ובשנת בצורת. במסכת זו נמצאות האגדות המפורסמות על חוני המעגל.

דוד בן גוריון (1886-1973) - ראש הנהגת "המדינה שבדרך", אשר הכריז על הקמתה של מדינת ישראל וכיהן כראש הממשלה ושר הבטחון הראשון של ישראל. בן גוריון דגל בתפיסת הממלכתיות אשר הביאה אותו, בין השאר, לפרק את המחתרות ולהקים את צה"ל ערב פרוץ מלחמת העצמאות.

דוד הרטמן (1931-2013) - רב, איש אקדמיה ותאולוג מן הזרם הליברלי והפלוורליסטי של היהדות האורתודוקסית. יליד ניו-יורק ומתלמידו של הרב סולובייצ'יק. עלה לישראל ממונטריאל ב-1971 והקים בירושלים את המרכז החינוכי "מכון שלום הרטמן" השם דגש על לימוד יהודי כוללני לכל הזרמים מהארץ ומחו"ל.

דניאל בויארין (1946-) - פילוסוף וחוקר יהודי-אמריקאי של ההיסטוריה והדת היהודית. בויארין ידוע בדעותיו הביקורתיות כלפי השלטון בישראל, ואף הואשם על ידי הוגים יהודים-אמריקאים באנטי-ציונות. לימד בין השאר באוניברסיטת בן גוריון, האוניברסיטה העברית, בר אילן, אוניברסיטת ייל, הרווארד ושיבה יוניברסיטי.

יונתן בויארין (1956-) - אנתרופולוג העוסק בתרבות, זהות וקהילה יהודית. כתב ביחד עם אחיו, דניאל בויארין, מספר ספרים העוסקים בנושאים הנ"ל.

הרצל חקק (1948-) - סופר ומשורר ישראלי יליד בגדד, יו"ר אגודת הסופרים העבריים. הרצל חקק ואחיו התאום הזהה בלפור חקק, גם הוא סופר ומשורר, מרבים לכתוב על החיים וההיסטוריה של יהודי בבל ועידאק.

ט. כרמי (1925-1994) - שם העט של כרמי טשרני, משורר עברי, מתרגם ועורך. יליד ברוקלין ובן לרב ממשפחה חרדית. בשנת 1947 עלה לישראל והתגייס לשורות ההגנה. היה פרופ' אורח לספרות ב-HUC בירושלים וכן באוניברסיטאות ייל, סטנפורד, אוקספורד ועוד.

הרב יוסף דוב הלוי סולובייצ'יק (1903-1993) - רב, ראש ישיבה, פילוסוף דתי, מראשי היהדות האורתודוקסית בארה"ב, הציונות הדתית ותנועת המזרחי. סולובייצ'יק, בן נינו של הנצי"ב מוולוז'ין ונכדו של הרב חיים איש בריסק, עסק במקביל להשכלתו התורנית גם בלימודים אקדמיים גבוהים. בערוב ימיו הפך למנהיגה הרוחני של האורתודוקסיה המודרנית בארה"ב.

יצחק רבין (1922-1995) - רמטכ"ל, שר ביטחון, שגריר וראש ממשלת ישראל בממשלות ה-17 וה-25. חתן פרס נובל לשלום בשנת 1994. רבין נרצח במהלך כהונתו השנייה כראש ממשלה בידי המתנקש היהודי יגאל עמיר, אשר התנדד לדרוכו הפוליטית.

הרב מרדכי קפלן (1881-1983) - רב, מנהיג והוגה דעות מרכזי ביהדות ארצות הברית במאה ה-20, מייסד זרם היהדות הרקונסטרוקטיביסטית.

לאה גולדברג (1911-1970) - היתה מן המשוררות העבריות המפורסמות ביותר בעת החדשה, סופרת ילדים ומבוגרים, מתרגמת וחוקרת ספרות. גולדברג, ילידת פרוסיה של טרום מלחמה"ע הראשונה, עלתה לארץ ישראל בשנת 1935 וחברה לחוג המשוררים של אלתרמן ושלונסקי. יצירותיה לילדים פופולריות בישראל עד היום, ורבים משיירה הלחחנו במשך השנים.

נתן שרנסקי (1948-) - היה אסיר ציון ומסורב עלייה בתקופה הסובייטית, ולאחר עלייתו הפך לפוליטיקאי ושר בממשלות ישראל. משמש כיו"ר הסוכנות היהודית.

עמוס עוז (1939-) - מן המובילים שבסופרי ישראל ואיש הגות ישראלי, פרופ' לספרות באוניברסיטת בן גוריון. ספריו תורגמו ל-42 שפות, והוא זכה בפרסי ספרות יוקרתיים כמו פרס ישראל, פרס גתה ופרס ביאליק.

עמוס קינן (1927-2009) - סופר, פובליציסט, סאטיריקן ומחזאי ישראלי. לפני קום המדינה לחם קינן בשורות מחתרת הלח"י. כפובליציסט היה ממתנגדיה הבולטים של מפא"י, ולאחר מלחמת ששת הימים הביע בכתביו עמדות יוניות בנוגע לסכסוך הישראלי-פלסטיני.

קובי אפללו (1976-) - זמר ויוצר ישראלי. פעל במסגרת הרכבים שונים, פריצתו הגדולה נרשמה בשנת 2006.

רחל (1890-1931) - רחל בלובצ'קין היתה מן המשוררות הבולטות והמוכרות בשירה העברית המתחדשת. רחל, ילידת רוסיה, עלתה לארץ ישראל ב-1909, ולאחר מכן הצטרפה ל"חוות העלמות" שעל שפת הכנרת, אשר הפכה למושא מרכזי בשירה. בעודה חיה בקבוצת דגניה נדבקה בשחפת, ומתה בבדידות בגיל ארבעים ואחת בתל אביב.

ש"י עגנון (1887-1970) - שמואל יוסף עגנון היה מגדולי הסופרים העבריים בעת החדשה וחתן פרס נובל לספרות לשנת 1966. עגנון נולד בגליציה בשם שמואל יוסף צ'צ'קס ושינה את שמו בעקבות סיפורו הראשון "עגונות" שהתפרסם לאחר עלייתו לישראל ב-1908. יצירתו העשירה יונקת מן המקורות היהודיים - תנ"ך, תלמוד, סיפורי חסידיים ועוד.

Ayelet Zioni and Gili Liber – members of **Gaya**, an Israeli band formed in 1997. Zioni and Liber wrote the band's best-known song, "A Song for Love," which has become an unofficial Israeli anthem and is well-known beyond Israel's borders.

Daniel Boyarin (1946–) – an American-Jewish philosopher and scholar of Jewish history and religion. Boyarin is well known for his critical views concerning the Israeli state, and has even been accused by some American-Jewish circles of being an anti-Zionist. Boyarin has taught at many institutions, including Ben Gurion University, the Hebrew University of Jerusalem, Bar Ilan, Yale, Harvard, and Yeshiva University.

David Ben Gurion (1886–1973) – the leader of the pre-state Yishuv in the Land of Israel. Ben Gurion declared the establishment of the State of Israel and served as the new nation's first prime minister and defense minister. Ben Gurion favored the "statist" approach, as for example when he dismantled the underground movements and established the IDF just before the outbreak of the War of Independence.

David Hartman (1931–2013) – a rabbi, scholar, and theologian from the liberal and pluralistic wing of Orthodox Judaism. Born in New York and a student of Rabbi Soloveitchik. He immigrated to Israel from Montreal in 1971 and founded the Shalom Hartman Institute in Jerusalem. The institute promotes Jewish studies for Jews from all streams and from the Diaspora and Israel.

Debbie Friedman (1951–2011) – an American-Jewish singer and composer in the field of Jewish liturgical music. Friedman's melodies are particularly associated with the Reform and Conservative movements in the US, but they have also influenced liberal and Modern Orthodox Jewish circles in Israel and around the world.

George Steiner (1929–) – A French-born Jewish American literary critic, essayist,

philosopher, novelist, and educator. Steiner sees Jewish Diaspora life as an ideal, and considered critical towards the Zionist movement.

Herzl Hakak (1948–) – an Israeli Iraqi writer and poet. Chairperson of the Hebrew Writers Association in Israel. Herzl's identical twin brother, Balfour Hakak, is also a writer and poet. Both brothers have written extensively about the history and life of the Jewish communities of Babylon and Iraq.

Jonathan Boyarin (1956–) – an anthropologist whose fields of interest include Jewish culture, identity, and community. Together with his brother, Daniel Boyarin, he has written several books on these subjects.

Kobi Aflalo (1976–) – Israeli singer and songwriter. Aflalo has been active in various musical groups since emerging on the music scene in 2006.

Leah Goldberg (1911–1970) – one of the best-known Hebrew poets of modern times, Goldberg also authored books for children and adults and worked as a translator and literary scholar. Born in Prussia before the First World War, Goldberg made Aliyah in 1935 and joined the circle of poets led by Alterman and Shlonsky. Her children's books are popular to this day in Israel and many of her poems have been set to music over the years.

Rabbi Mordecai Menahem Kaplan (1881–1983) – A rabbi, essayist and Jewish educator and the co-founder of Reconstructionist Judaism.

Nathan Sharansky (1948–) – a Prisoner of Aliyah and Refusenik in Soviet Russia. After coming to Israel, Sharansky became a politician and served as a minister. He serves as the Chairperson of the Jewish Agency for Israel.

Rachel (1890–1931) – Rachel Bluwstein was one of the most prominent and best-known of the modern Hebrew poets. Born in Imperial Russia, Rachel made Aliyah in 1909. She joined Ha'alamot Farm

(farm of maidens) by the Sea of Galilee, which became an important theme in her poems. While living on Kibbutz Degania she contracted tuberculosis and died in isolation in Tel Aviv at the age of 41.

Shai Agnon (1887–1970) – Shmuel Yosef Agnon was one of the greatest Hebrew writers of modern times. He was awarded the Nobel Prize for Literature in 1966. Shmuel Yosef Czaczkes was born in Galicia and changed his name on the basis of his first novel *Agunut* ("Forsaken Wives,") which was published after he made Aliyah in 1908. Agnon's works draw from diverse Jewish sources, including the Bible, Talmud, and Hassidic stories.

T. Carmi (1925–1994) – the nom de plume of Carmi Charny, a Hebrew poet, translator, and editor. Carmi was born in Brooklyn in a Haredi family; his father was a rabbi. In 1947 he made Aliyah and joined the Haganah. Carmi served as a professor in residence of literature at HUC in Jerusalem and at Yale, Stanford, Oxford, and other universities.

Yitzhak Rabin (1922–1995) – a chief-of-staff, minister of defense, ambassador and prime minister of Israel in the state's 17th and 25th governments. Recipient of the Nobel Peace Prize in 1994. Rabin was assassinated while serving his second term as prime minister by the Jewish assailant Yigal Amir, who opposed his political approach.

Rabbi Yosef Dov Halevy Soloveitchik (1903–1993) – a rabbi, head of yeshiva, religious philosopher, and one of the leaders of Orthodox Jewry in the US, in Religious Zionist circles, and in the Mizrachi movement. Soloveitchik, the great-great-grandson of Rabbi Naftali Zvi Yehuda Berlin and the grandson of Rabbi Chaim of Brisk, pursued advanced academic studies alongside his Torah education. In later life he became the spiritual leader of Modern Orthodoxy in the US.

INDEX OF NAMES FOR THE DIASPORA ISRAEL DAY TRACTATE

Before the 20th century

Rabbi Meir Shapira of Lublin (1887-1933) – a leading rabbi in Poland during the pre-Holocaust period. Initiated the Daf Yomi (“daily page”) project for the coordinated study throughout the Jewish world of all 2,711 pages of the Babylonian Talmud, one page a day, over a cycle lasting seven and a half years. The first Daf Yomi cycle began on Rosh Hashanah 1923 and the project is currently in its 13th cycle. **Shapira passed away on the 7th of Mar- Cheshvan.**

Rabbi Nachman of Breslov (1772-1810) – also known as Nachman of Uman. The fourth generation in a Hassidic dynasty and the founder of the Breslov Hassidic sect, which is now one of the largest Hassidic movements in the Jewish world. Nachman of Breslov emphasized the importance of prayer, solitude in nature, and simple, naïve faith. His teachings have been published and studied widely, including in non-Hassidic circles.

Rabbi Yaakov Amadin (1698-1776) – one of the most prominent rabbis of 18th-century Germany. Also known by the acronym Yavetz. One of the leaders of the opposition to Sabbateanism and messianism. He engaged in polemical debates with the senior rabbis of his generation.

The 20th-21st Centuries

Abba Kovner (1918-1987) – a Hebrew writer, poet and educator. Leader of the partisans in the Vilna Ghetto. Kovner made Aliyah in 1945 and was active in the Hanakam underground movement. After the establishment of Israel, Kovner served as the cultural officer of the IDF's Givati Brigade and was among the founders of the Diaspora Museum.

Achinoam Nini (1969-) – an Israeli singer and songwriter who has developed a

Babylonian Talmud, Tractate Berachot – the opening tractate of the Talmud, beginning with the well-known words “From what time may one recite the Shema in the evening?” The tractate forms part of Seder Zera'im (the “Order of Seeds,”) and concentrates mainly on laws concerning blessings and prayers.

Babylonian Talmud, Tractate Pesahim – the third tractate in Seder Moed (the “Order of Festivals,”) Tractate Pesahim includes 10 chapters discussing the detailed laws of Passover.

Babylonian Talmud, Tractate Ta'anit – the eighth tractate in Seder Moed. The tractate discusses the laws of fasts in general, and in particular the laws concerning public fasts announced in response to the “failure of rains” and drought years. The tractate includes the famous legends concerning Honi the Circle-Drawer.

Midrash Sifre – a halakhic Midrash on the Book of Leviticus, sometimes known as the Law of the Priests. Some scholars believe that the Midrash was authored by the amora Rav, and accordingly the work is also sometimes referred to as Sifre de-Rabbi Rav.

successful international career and is known around the world as Noa. Nini was born in Israel but spent her youth in the United States. She has performed to diverse audiences, including in the Vatican.

Amos Kenan (1927-2009) – an Israeli writer, columnist, satirist, and playwright. Kenan fought in the Lechi underground movement before the establishment of Israel. As a columnist he was one of

Midrash Tanhuma – collections of Aggadot discussing the Pentateuch. Many of the sayings in the Midrash are attributed to the amora Tanhuma Bar Abba, who lived in the Land of Israel. The Midrash is written mainly in Aramaic and was redacted in its final form in the early 9th century.

Scroll of Antiochus – an aggadic text retelling the events of Hanukkah concisely and in story form. There is a debate concerning the date of authorship of the scroll and whether it precedes or postdates the Books of the Hasmoneans. The scroll was written in Aramaic and translated into Hebrew by Rabbi Saadia Gaon. This is effectively the only Jewish text describing the Hanukkah story, after the Books of the Maccabees were excluded from the Jewish canon following the Bar Kochva Revolt.

Song of Songs Rabba – an early Midrash written in the Land of Israel on the Song of Songs, probably redacted in the 6th or 7th century. The Midrash provides an interpretation of each verse of the Song of Songs in order.

the leading opponents of the dominant Mapai party, while after 1967 he adopted dovish positions concerning the Israeli-Palestinian conflict.

Amos Oz (1939-) – an Israeli writer and thinker, professor of literature at Ben Gurion University. Oz's books have been translated into 42 languages and he has won prestigious literary prizes, including the Israel Prize, the Goethe Prize, and the Bialik Prize.

זכויות יוצרים

נעשה כל מאמץ לאתר את בעלי הזכויות על היצירות הכלולות בחוברת זו. תודתנו נתונה לאישים, למוסדות ולהוצאות הספרים על הרשות לפרסם בחוברת זו מיצירותיהם. הזכויות על יצירות אלו שמורות למחברים ולהוצאות.

מכון ואן ליר: דניאל ויונתן בויארין - אין מולדת לישראל, תיאוריה וביקורת 5, 1994
הקיבוץ המאוחד - ספריית פועלים: לאה גולדברג - אורן / אבא קובנר - אחד מן המניין, על הגשר הצר 1981 / עמוס עוז - באור התכלת העזה 1979
אקו"ם: קובי אפללו - שיד געגועים / איילת ציוני וגילי ליבר - שיד לאהבה / ט. כרמי - קשב
אחינועם ניני: תוספת לשיר אורן
עם עובד: דויד הרטמן - מסיני לציון, חידושה של ברית 1993
Deborah Lynn Friedman Trust: Debbie Friedman - L'chi Lach

All rights reserved to the authors and the publishers





חוברת זו הופקה בסיועה של המחלקה לפעילות בתפוצות בהסתדרות הציונית העולמית

This booklet was produced with support of
**The Department for Diaspora Activities of the
World Zionist Organization**

המחלקה לפעילות בתפוצות בהסתדרות הציונית העולמית, בראשותה של גוסטי יהושע-ברוורמן - נציגת התנועה הרפורמית בהנהלה הציונית, החלה לפעול בעקבות החלטת הקונגרס הציוני העולמי ביוני 2010. מטרתיה המרכזיות של המחלקה הינן חיזוק הזהות הציונית של יהודים החיים ברחבי העולם וקירובם למדינת ישראל, באמצעות שיג ושיח ציוני מתמיד, פתוח ועדכני. לשם כך מפתחת המחלקה תכנים חינוכיים, מקיימת סמינרים ומפגשים, מחזקת את ההכרות עם השפה העברית ומפעילה צוות עובדים הפרוש ברחבי העולם. המחלקה לפעילות בתפוצות שותפה בהפקת מסכת "יום תפוצות ישראל", המשתלבת גם במארז חוברות "בית העם" אותו מפיקה המחלקה; מארז זה מאגד בתוכו 12 חוברות של מקורות עבריים אותן ניתן למצוא בשפות שונות - חוברת אחת לכל חודש בלוח השנה העברי. לפרטים נוספים וליצירת קשר עם המחלקה, ניתן לפנות לכתובת המייל:

erellag@wzo.org.il

The Department for Diaspora Activities of the World Zionist Organization (WZO), led by Mrs. Gusti Yehoshua-Braverman - representative of the Reform Movement to the WZO Executive board, was established in June 2010 following a resolution of the 36th World Zionist Congress.

The Department aims to strengthen the Zionist identity of Diaspora Jewry and their connection to the State of Israel through an open and relevant Zionist discourse. The department produces educational materials and holds seminars and events worldwide, led by the department's staff around the globe.

The Department for Diaspora Activities is proud to be part of the production of the festive Tractate for "Diaspora-Israel Day" which is also part of our "Beit HaAm" kit of 12 booklets that are available in different languages; each one of them is dedicated to a specific month in the Hebrew calendar.

For more information and to contact the Department please Email to:

erellag@wzo.org.il



התנועה ליהדות מתקדמת בישראל (התנועה הרפורמית) - מיזם 'דומים'

התנועה הרפורמית וממשלת ישראל הקימו את **מחלקת ישראל תפוצות** היוזמת פרויקט שותפויות מהפכני ברחבי העולם הקרוי **'דומים'**. מטרת המיזם לטפח קשרים, לפתח דו שיח משמעותי ולבנות גשרים בין מדינת ישראל לבין הקהילות הרפורמיות ברחבי העולם.

פרויקט **'דומים'** יוצר ומקיים אגדים של שיתופי פעולה בין הקהילות הרפורמיות והארגונים הרפורמיים בישראל, לבין למעלה מ-120 קהילות רפורמיות וליברליות בחו"ל. יוזמה זו מעודדת תקשורת ולימוד יהודיים חוצי יבשות, ומטרתה לחזק את הקשרים של הקהילות הרפורמיות ברחבי העולם עם ישראל ושל הקהילות בישראל עם העולם היהודי.

The Diaspora Israel Department of the IMPJ, the "DOMIM - aLike" initiative

The Israel Movement for Progressive and Reform Judaism (IMPJ) together with the Government of Israel have established the **Diaspora Israel Department** initiating an entrepreneurial worldwide partnership project to develop meaningful and concrete relationships among communities and build bridges between Israel and the Reform and Progressive congregations worldwide.

"DOMIM - aLike" creates and develops cooperation between Israeli Reform congregations and institutions and more than 120 Reform and Liberal congregations around the world.

These enterprises are content based and study oriented global activities aimed to strengthen the bonds between Israeli and world rabbis, executive directors, lay leaders and congregants.

For further information please contact us: domim@reform.org.il
www.domim-reform.org.il |  DOMIM-aLike

www.DiasporaIsraelDay.org

